gemeente Eersel
Kempisch wonen in een wereldregio

Raadsinformatiebrief

Onderwerp: Financiële gevolgen septembercirculaire 2022

Van: College van burgemeester en wethouders

Portefeuillehouder: S.J. Kraaijeveld

Datum B&W besluit: 11 oktober 2022

Zaaknummer:

De septembercirculaire 2022 is op Prinsjesdag verschenen, met aanvullende correcties hierop in de dagen erna. Deze circulaire bevat informatie over de algemene uitkering uit het gemeentefonds, zijnde de grootste inkomstenbron van de gemeenten. De eerdere verschenen meicirculaire 2022 is verwerkt in de ontwerpbegroting 2023-2026. Voor de jaarschijf 2022 geldt dat de mutaties uit de meicirculaire in de 2e bestuurlijke rapportage worden meegenomen. In onderstaande tabel worden deze mutaties weergegeven en op de volgende pagina's toegelicht.

Financiële mutaties als gevolg van de septembercirculaire 2022

		2022	2023	2024	2025	2026
1	Accres, hoeveelheidsverschillen, ontwikkeling uitkeringbasis, nominale ontwikkeling, mutatie woz-waarde, onderuitputting accres en plafond BTW compensatiefonds.	1.839.863	995.218	909.125	819.980	257.909
2	Eenmalige rijksbijdrage					810.210
3	Asiel (inburgering)	21.679	47.805	37.002		
4	Maatschappelijke begeleiding statushouders	35.550				
5	Energietoeslag	731.176				
6	Wet kwaliteitsborging bouw	42.701	17.367	17.381	17.381	17.250
7	Uitvoeringskosten klimaatakkoord	180.735				
8	invoeringskosten omgevingswet	260.362				
9	Leerlingenvervoer Oekraïne	20.367				
10	extra capaciteit BOA's	31.975				
11	Diversen overige integratie en decentralisatieuitk.	188.413				
12	afrekening voorgaande jaren	-26.975				
	Totaal bruto effect septembercirculaire 2022	**3.325.846**	**1.060.390**	**963.508**	**837.361**	**1.085.369**
	Reserveringen/stelposten:					
3	Asiel (inburgering)		-48.000	-37.000		
5	Energietoeslag	-731.000				
7	Uitvoeringskosten klimaatakkoord	-181.000				
8	invoeringskosten omgevingswet	-260.000				
9	Leerlingenvervoer Oekraïne	-20.000				
	Overige:					
13	correctie stelpost jeugdzorg			431.750	334.250	219.500
	Netto effect septembercirculiare 2022	**2.133.846**	**1.012.390**	**1.358.258**	**1.171.611**	**1.304.869**

Toelichting op voorgaande tabel:

gemeente Eersel
Kempisch wonen in een wereldregio

1. Accres, hoeveelheidsverschillen, ontwikkeling uitkeringsbasis, etc.

Belangrijke ontwikkeling is dat het volume-accres voor de jaren 2022 tot en met 2025 is vastgezet op de stand van de meicirculaire 2022. Voor het nominaal deel vindt er jaarlijks nog wel indexering plaats voor de loon- en prijsontwikkeling. Vanaf 2026 wordt het gemeentefonds niet langer via de normeringssystematiek geïndexeerd. Dit betekent dat er geen volume-accres meer wordt verstrekt, alleen nog maar een nominaal accres voor de loon- en prijsontwikkeling. Het principe van samen trap op trap af is hiermee komen te vervallen.

2. Eenmalige rijksbijdrage

Het rijk werkt met gemeenten aan een nieuwe financieringssystematiek vanaf 2026. In aanloop daarnaartoe stelt het kabinet eenmalig € 1 miljard extra in 2026 beschikbaar.

3. Asiel (inburgering)

Het rijk heeft ons voor het jaar 2022 € 22.000,-- toegekend in het kader van de verhoogde asielinstroom, welke bedrag niet wordt ingezet omdat er voor dit jaar voldoende budget aanwezig is. Ook voor het jaar 2023 en 2024 krijgen we extra middelen respectievelijk € 48.000,-- en € 37.000,-- in het kader van de verhoogde asielinstroom. In verband met extra kosten in de uitvoering die we als gemeente zullen maken ten gevolgde van deze instroom zal in de 2e bestuurlijke rapportage worden voorgesteld om deze rijkmiddelen tevens toe te voegen aan het budget voor inburgering van statushouders.

4. Maatschappelijke begeleiding statushouders

Het rijk heeft ons voor het jaar 2022 € 36.000,-- extra middelen toegekend voor de begeleiding van oud inburgeraars welk bedrag niet wordt ingezet, omdat er voor dit jaar voldoende middelen aanwezig zijn om de kosten te dekken.

5. Energietoeslag

In de 1e berap 2022 hebben wij de gemeenteraad geïnformeerd over de bevoegdheid van de gemeenten om inwoners met een laag inkomen te ondersteunen met een energietoeslag. Besloten is om van deze mogelijkheid gebruik te maken en aan huishoudens met een inkomen tot 120% van het wettelijk sociaal minimum inkomen een toeslag te verstrekken van € 800,--. Voor de uitvoeringskosten en de toeslagen is hiervoor € 386.000,-- rijksbijdrage toegekend waarmee de post minimabeleid mocht worden verhoogd.
Op 5 juli 2022 heeft de verantwoordelijke minister aangekondigd dit richtbedrag van de energietoeslag te verhogen van € 800,-- naar € 1.300,--. Aan de gemeenten is verzocht om de landelijke richtlijnen te volgen om zoveel mogelijk tot uniforme uitvoering te komen. Met deze verhoging wordt de doelgroep extra ondersteuning geboden in de stijgende energiekosten. Het college heeft op 13 september 2022 besloten om de energietoeslag te verhogen naar € 1.300,--. Hierover is de gemeenteraad bij Raadsinformatiebrief van 13 september 2022 geïnformeerd.
Voor de uitvoering hiervan is in de Septembercirculaire 2022, aanvullend op het eerder toegekende bedrag van € 386.000,--, een rijksbijdrage van € 345.000,-- toegekend, zodat in totaal € 731.000,-- voor zowel de toeslagen als de uitvoeringskosten beschikbaar is. De uitvoering is inmiddels in volle gang.
Voorgesteld wordt om in de 2e berap 2022 de gemeenteraad voor te stellen om de post minimabeleid totaal met een bedrag van € 731.000,-- te verhogen.

6. Wet Kwaliteitsborging Bouw

Op basis van de informatie en kennis op dit moment inzake de invoering van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) zijn extra middelen voor de uitvoering daarvan niet nodig. Er is sprake van taakverandering (minder vergunningen en meer meldingen (waarvoor geen leges mogen worden geheven) en taakverschuiving (meer informatieverstrekking/overleg en meer beoordelingen achteraf). De verwachting is dat dit binnen de bestaande capaciteit kan worden opgevangen. Uiteraard zullen we de komende 2-3 jaar gaan ervaren hoe dit echt in de praktijk gaat werken. Ook in relatie tot de verwachting van het ontvangen van minder leges. Voor nu betekent dit

dat de middelen voor de uitvoering van de Wkb niet hoeven te worden gereserveerd voor (extra) inzet bij het team Vergunningen.

7. Uitvoeringskosten klimaatakkoord

Met de meicirculaire heeft de gemeente Eersel € 181.000,-- ontvangen in het kader van de uitvoeringskosten voor het klimaatakkoord. Het betreft vooralsnog een eenmalige bijdrage, echter de verwachting is inmiddels dat het rijk een structurele financiële bijdrage gaat verstrekken voor de uitvoeringskosten van het klimaatakkoord. In de tweede bestuursrapportage 2022 komen wij met een voorstel hoe we deze middelen in 2022 en verder het beste kunnen inzetten voor de verduurzaming van de gemeente Eersel

8. Invoeringskosten omgevingswet

De transitieperiode van de Omgevingswet duurt door het steeds naar achteren schuiven van de inwerkingstredingsdatum langer dan voorzien. Het Rijk draagt daarom bij aan de transitiekosten van de gemeenten. Voor de gemeente Eersel betekent dat voor het jaar 2022 een bedrag van € 260.362,-. De bedragen voor de jaren 2023 tot en met 2025 volgen later.De bijdrage van het Rijk wordt hiervoor benut.
Na inwerkingtreding is de implementatie nog niet afgerond en is hier nog verdere ondersteuning nodig. De eerste periode zullen er veel nieuwe ervaringen opgedaan worden en dit moet geëvalueerd worden. De ondersteuning zal dan ook langer doorlopen dan de inwerkingstredingsdatum. Bij de jaarrekening zal dan ook het voorstel gedaan worden om het bedrag beschikbaar te houden voor de implementatie van de Omgevingswet.

9. Leerlingenvervoer Oekraïne

De gemeente is verantwoordelijk voor het vervoer van leerlingen uit Oekraïne. Hiervoor kunnen wij via de decentralisatie-uitkering Leerlingenvervoer Oekraïense leerlingen een tegemoetkoming vanuit het Rijk ontvangen. Gemeente Eersel vervoert sinds 9 mei 2022 leerlingen naar de COL (Centrale Onderwijs Locatie), opgericht door de 4 Kempengemeenten en Onderwijsstichting KempenKind. Daarom willen we aanspraak maken op deze eerste decentralisatie-uitkering van € 20.367,--, die toeziet op de periode van 1 maart 2022 tot aan de zomervakantie op 16 juli 2022. Verwacht wordt dat deze toereikend is om de feitelijk gemaakte kosten in deze periode te dekken. Mocht er een restbedrag overblijven, dan zal dit aangewend worden voor de kosten voor het leerlingenvervoer vanaf 5 september 2022 naar de COL.

10. Extra capaciteit BOA's

Inmiddels is de extra BOA capaciteit Kempenbreed georganiseerd door het besluit van het DB van de GRSK om deze capaciteit uit te breiden 2 fte BOA toezicht en 1 fte RO toezicht. Dit is inmiddels verwerkt in de begroting van de gemeente Eersel in de bijdrage aan de GRSK. Daarmee zouden de gereserveerde middelen niet meer nodig hoeven zijn. Tegelijk heeft uw Raad besloten tot een pilot voor toezicht in de natuurgebieden van de gemeente voor een periode van 2 jaar. De voorbereidingen hiervoor zijn in volle gang. Gelet op de kosten die dit project met zich meebrengt, is reservering van de extra Rijksmiddelen wenselijk, om waar nodig in te zetten voor dekking van eventuele meerkosten van de pilot met het Domein 2 toezicht. Vanaf 2023 zijn de extra rijksmiddelen ad € 32.000,-- verwerkt via een stelpost in de begroting 2023-2026. Wij komen met een voorstel bij uw raad terug.

11. Diverse overige integratie en decentralisatie-uitkeringen

Het betreft hier mutaties op diverse integratie en decentralisatie-uitkeringen waarvan de uitgaven afzonderlijk reeds zijn geraamd en derhalve als algemeen dekkingsmiddel kunnen worden ingezet.

13. Correctie stelpost jeugdzorg

Het Rijk, de VNG en het IPO zijn voor de jaren 2024 tot en met 2026 overeengekomen dat gemeenten de extra rijksbijdragen voor jeugdzorg voor 100% in de begroting 2023 mogen ramen. Via een correctie op deze stelpost wordt nu 100% geraamd.

Zoals we inmiddels gewend zijn, wordt de septembercirculaire niet meer meegenomen in de saldi bij de vaststelling van de begroting 2023-2025, maar wordt deze verwerkt in de 2e bestuursrapportage 2022 welke op 20 december a.s. staat geagendeerd. Hierdoor zijn alle structurele gevolgen uit de bestuursrapportage 2022 geen onderdeel meer bij de vaststelling van de begroting 2023-2026. Dit voorkomt onverwachte financiële gevolgen voor het begrotingsproces, zowel negatief als positief.

In onderstaande tabel geven wij uw raad toch enig inzicht omtrent de mutaties van de saldi van de primitieve begroting als gevolg van de septembercirculaire 2022 en de raadsbesluiten / raadsvoorstellen tot aan de begrotingsvergadering.

Doorkijk begrotingssaldi ná septembercirculaire 2022

	2022	2023	2024	2025	2026
Saldi ontwerp begroting 2023-2026	**370.423**	**1.223.163**	**1.090.790**	**1.200.958**	**-1.638.310**
raadsbesluit 27-9-2022: Vervroeging formats capaciteituitbreiding vjn 2023, raad 27-9-2022	-87.433				
raadsbesluit 27-9-2022: Aanvullende capaciteitsuitbreiding, raad 27-9-2022	-155.196	-620.782	-620.782	-620.782	-620.782
raadsbesluit 27-9-2022: huisvesting statushouders en huisvesting/ opvang ontheemden uit Oekraine	-10.000	-9.625	-9.250	-8.875	-8.500
Raadsbesluit 27-9-2022: kapitaallasten extra krediet ad € 90.000,-- inzake nieuw zwembad		-2.589	-2.911	-2.894	-2.877
raadsvoorstel voor de raad van 1-11-2022 inzake Opnieuw Verbinden GRSK	0	438.758	422.967	425.613	422.291
raadsvoorstel voor de raad van 1-11-2022 inzake Opnieuw Verbinden Eersel	0	-505.613	-505.613	-505.613	-505.613
Raadsvoorstel voor de raad van 1 november 2022 (vaststelling begroting 2023-2026): 2 fte medewerkers ruimtelijke ordening	0	-163.760	-163.760	-163.760	-163.760
Raadsvoorstel voor de raad van 1 november 2022 (vaststelling begroting 2023-2026): 1x fte bedrijfscontactfunctionaris (1,5 jaar)	0	-101.560	-50.780		
Sub-totaal: saldi zoals vermeld bij vaststelling begroting 2023-2026	**117.794**	**257.992**	**160.661**	**324.647**	**-2.517.551**
Netto effect septembercirculaire 2022	2.133.846	1.012.390	1.358.258	1.171.611	1.304.869
Geactualiseerd begrotngssaldi incl. septembercirculaire 2022	**2.251.640**	**1.270.382**	**1.518.919**	**1.496.258**	**-1.212.682**